

Aan: Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit

Dienst Regelingen
Afdeling Recht en Rechtsbescherming
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

C.C. Vereniging Op Handkracht Verder

Van: Stichting Wilde Kokkels
Postbus 41139
9701 CC Groningen

Betreft: Bezwaarschrift tegen verleende Natuurbeschermingswet-vergunning met als kenmerk DRZ/05/1135/MV/SM

Groningen

16 maart 2005

Geacht Ministerie,

Hierbij maakt de Stichting Wilde Kokkels bezwaar tegen de door u op 11 februari 2005 aan de Vereniging "Op Handkracht Verder" verleende vergunning op grond van de natuurbeschermingswet met als kenmerk DRZ/05/1135/MV/SM. De vergunning is als [bijlage 1](#) meegezonden.

Copieën van de statuten van de Stichting Wilde Kokkels en het uittreksel van de Kamer van Koophandel zijn als [bijlage 2](#) en [bijlage 3](#) bijgevoegd.

1. Instemming met opheffen schorsende werking

De Stichting Wilde Kokkels wenst allereerst te benadrukken dat dit bezwaarschrift vooral gericht is tegen de verhoging van de hoeveelheid opvisbare kokkels, de uitbreiding van de visgebieden en tegen de manier waarop het Ministerie van LNV de passende beoordeling heeft uitgevoerd. Naar onze mening is er in de Waddenzee ruimte voor een zeer beperkte groep handmatige kokkelvissers welke een bescheiden hoeveelheid kokkels oogsten. De wijze waarop het Ministerie door middel van de betwiste vergunning de visserij reguleert is naar onze mening echter in strijd met de Vogel- en Habitatrichtlijn.

Veel vergunninghouders zijn zelfstandige vissers en beschikken niet over grote financiële buffers. Het schorsen van de vergunning kan tot ernstige financiële problemen leiden. Om deze reden kan de Stichting Wilde Kokkels instemmen met het opheffen van de schorsende werking welke het gevolg is van het indienen van dit bezwaarschrift. Onze inhoudelijke bezwaren blijven vanzelfsprekend aanwezig.

2. Inhoud vergunning

Als gevolg van de vergunning mogen 20 vergunninghouders in 74% van de Waddenzee in totaal 2,23 miljoen kilo kokkels opvissen. Omdat er sprake is van een verruiming van de vergunningsvoorwaarden is er (naar onze mening) sprake van een nieuw project zoals omschreven in de Habitatrichtlijn. Het Ministerie heeft (mede om deze reden) een passende beoordeling uitgevoerd. De beoordeling is als bijlage bij de vergunning opgenomen.

3. Beschikbare Informatie

Volgens de Algemene Wet Bestuursrecht en de Planologische Kernbeslissing Waddenzee dient het ministerie bij het verlenen van een vergunning gebruik te maken van de best beschikbare informatie. De Waddenzee is bovendien een Speciale Beschermingszone op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn.

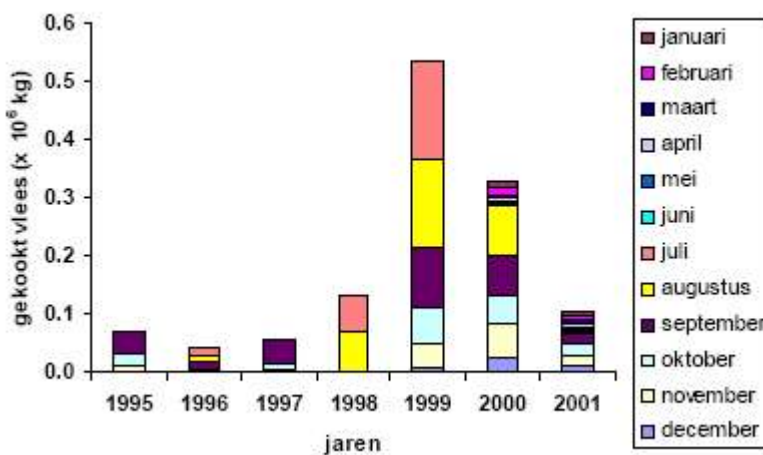
Als gevolg van de uitspraak van het Europees Hof van Justitie van 7 september 2004 kan er in een dergelijk gebied alleen een vergunning worden verleend wanneer er wetenschappelijk gezien geen twijfel bestaat dat er geen schadelijke gevolgen zijn:

De bevoegde nationale autoriteiten geven op basis van de passende beoordeling van de gevolgen van de mechanische kokkelvisserij voor het betrokken gebied, in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen daarvan, slechts toestemming voor deze activiteit wanneer zij de zekerheid hebben verkregen dat de activiteit geen schadelijke gevolgen heeft voor de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied. Dit is het geval wanneer er wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel bestaat dat er geen schadelijke gevolgen zijn.

3.1 Resultaten EVA 2 onderzoek

In de afgelopen twee jaar is er dankzij het EVA 2 onderzoek veel nieuwe kennis over de gevolgen van schelpdiervisserij in de Waddenzee beschikbaar gekomen. In het kader van het EVA 2 onderzoek is er echter geen specifiek onderzoek naar de effecten van handmatige kokkelvisserij verricht. Wel is er een overzicht gemaakt van de aantallen aangevoerde kokkels.

3.2 Aanvoer handmatig geviste kokkels

Bron: *Eva 2 deelrapport A1 Visserij-inspanning*

De handkokkelvangsten varieerden in de afgelopen tien jaar van 0.05 miljoen kg vlees in 1995 tot 0.55 miljoen kg vlees in 1999. De hoeveelheid aangevoerde kokkels schommelt gemiddeld rond de 1000.00 kilo kokkelvlees per jaar, met uitschieters in de jaren 1999 en 2000. Deze uitschieters zijn het gevolg van de goede broedval van 1998.

3.3 Aanvoer mechanisch geviste kokkels

De aanvoer van mechanisch opgevisste kokkels uit de Waddenzee varieerde in de afgelopen jaren tussen 9.3 miljoen kilo kokkels in 1998 en niets in 1996 en 2004. De goede vangsten in 1998 en 1999 en rond 1989 zijn het gevolg van goede broedvallen na een strenge winter.

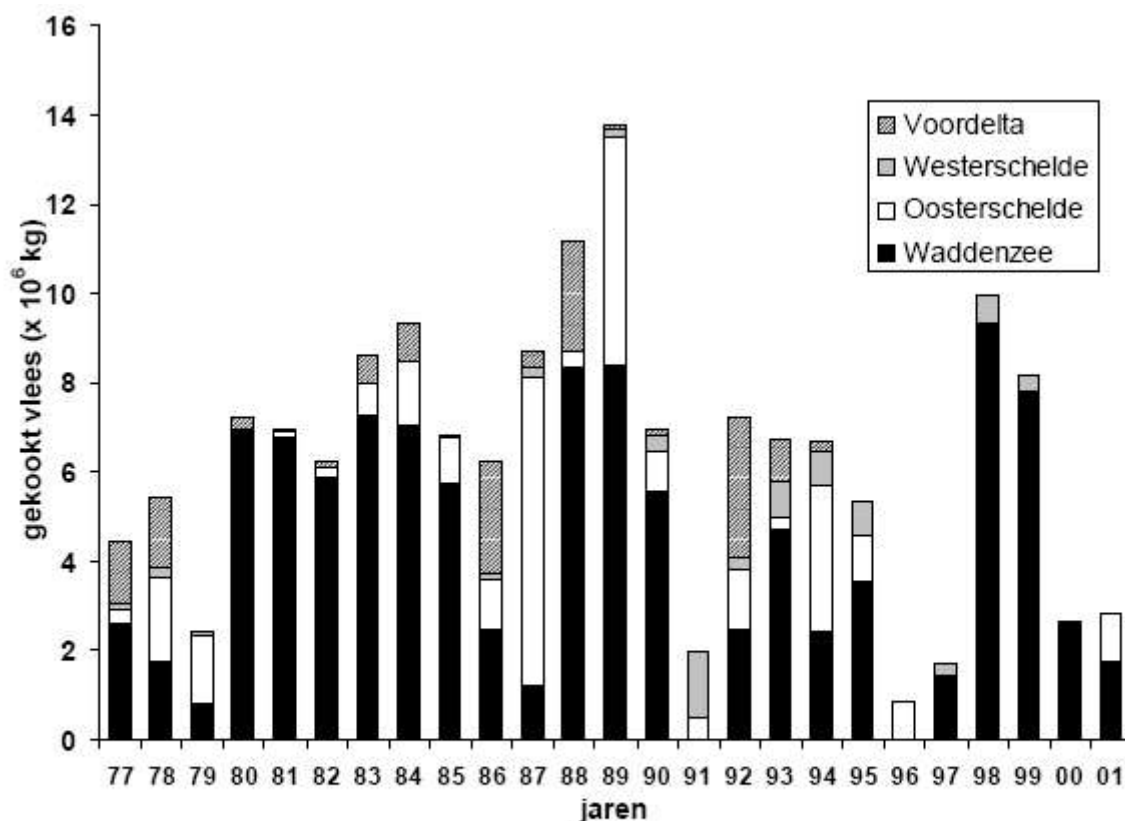

Fig. 9. Vangsten mechanische kokkelvisserij in de Waddenzee, Oosterschelde en Westerschelde miljoen kg kokkelvlees.

Bron: Eva 2 deelrapport A1 Visserij-inspanning

3.4 Mechanische kokkelvisserij bevist gemiddeld 7.1% van aantal aanwezige kokkels

De aantallen bevisbare kokkels in de Waddenzee varieerden in de afgelopen jaren van 140 miljoen kilo vlees in 1998 via 7.4 miljoen kilo in 2003 naar 44 miljoen in 2004. De toename in 2004 is het gevolg van de relatief goede broedval van 2003. Deze laatste broedval is echter slechts 32% van de vorige goede broedval uit 1997. Deze broedval is op haar beurt weer aanzienlijk kleiner dan de broedvallen uit de jaren tachtig. De aantallen kokkels in de Waddenzee en daarmee de vangsten nemen dus duidelijk af.

In de afgelopen jaren is gemiddeld 7.1 % van het aantal kokkels aanwezig in de Waddenzee weggevisst. In de open delen van de Waddenzee (= 70% van het gebied) wordt echter gemiddeld 21% van de aantallen kokkels weggehaald.

	Totaal	Vangst	Percentage weggevisst totaal (%)	Open gebieden	Percentage weggevisst in open gebied
1998	140	9.3	6.7	?	?
1999	50	7.8	15.6	20.5	38
2000	37	2.6	7	9.8	26.5
2001	54	1.9	3.6	10.7	17.8
2002	43.5	1.8	4.1	19.2	9.4
2003	7,4	0.4	5.4	3.0	13.3
2004	44	-	-	33	-

Tabel 1: De totaal aanwezige hoeveelheid oogstbare kokkels in de hele Waddenzee, de totale vangst, vangst uitgedrukt in procenten van het totaal, de aantallen kokkels aanwezig in de open gebieden, en de procentuele vangst in open gebieden. Bron: CBS, RIVO, EVA 2

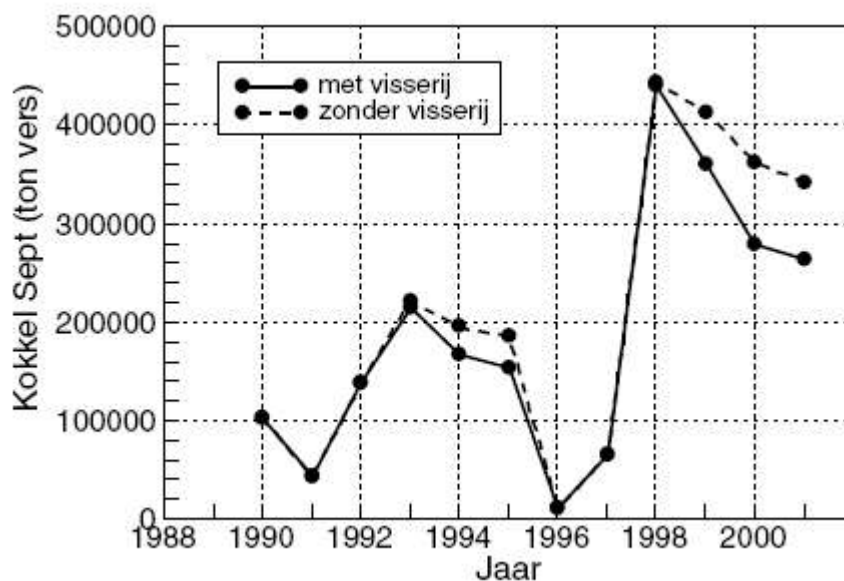
De bijdrage van de handkokkelaars is relatief zeer gering (maximaal 0.9% van het totaal aantal kokkels in 1999, minimaal 0,01% in 1998).

Het is in de grafieken goed te zien dat de handkockelaars vooral op grote kokkels vissen, terwijl de mechanische vloot ook veel kleine kokkels aanvoert (bv de jaren 1998/1999 als topjaren voor de mechanische vloot vs. 1999 en 2000 als uitschieters voor de handkockelaars).

3.5 Wegvissen relatief bescheiden hoeveelheid kokkels zorgt voor 12% minder Scholeksters

In het EVA 2 deelrapport B1: *Scholeksters en hun voedsel* wordt ingegaan op het effect van kokkelvisserij op de aantallen Scholeksters in de Waddenzee. Als gevolg van de kokkelvisserij is de berekende draagkracht van het Waddengebied voor Scholeksters met ongeveer 12% verminderd. De visserij zorgt er voor dat de vogels vooral aan het einde van de winter en aan het einde van een zogenaamde "kokkelpiek" na een goede broedval in de problemen komen:

Er zijn aan het eind van de winter niet zo heel veel plekken meer waar de vogels zonder meer hun behoefte kunnen dekken. (blz 78)

In Figuur 4.4 wordt de vergelijking gemaakt tussen het berekende bestand met visserij (...) en dat zonder visserij. (...) Het effect van visserij wordt vooral zichtbaar tegen het einde van een "kokkelpiek". Er is in 1998 en 1999 ongeveer 110000 ton gevist (versgewicht), en het kokkelbestand in 2000 zou volgens deze berekeningen 82000 ton hoger zijn geweest. Dat betekent dat de kokkelvisserij in aanzienlijke mate heeft bijgedragen aan de afname van het kokkelbestand na 1998 (blz 88).

Samengevat zorgt het wegvissen van gemiddeld 7% van de aanwezige kokkels voor een achteruitgang van 12% van de aantallen Scholeksters. Doordat uit 70% van de Waddenzee gemiddeld 21% wordt weggevisst ontstaan er in grote delen van het gebied voedselgebrek. Scholeksters verdedigen een voedsel-territorium, en kunnen dus niet zomaar uitwijken naar de gesloten delen waar nog wel voedsel aanwezig is. Deze goede delen van de Waddenzee worden immers al door andere Scholeksters gebruikt. Een relatief kleine kokkeloogst zorgt hierdoor voor een aanzienlijke sterfte onder de vogels.

4. Wetenschappelijke kennis over handmatig vissen op kokkels

Handmatige kokkelvisserij vindt vooral plaats in Nederland en in het Verenigd Koninkrijk. In Nederland is er geen specifiek onderzoek verricht naar de gevolgen van deze vorm van visserij. In het Verenigd Koninkrijk is een bescheiden hoeveelheid onderzoek uitgevoerd.

4.1 Handkockelaars zijn in staat om een gebied leeg te vissen

In grote delen van Schotland is de mechanische kokkelvisserij al sinds 1992 verboden. De hoeveelheid handkockelaars is vervolgens sterk toegenomen. Dit heeft er toe geleid dat de totale aanvoer in 2000 vergelijkbaar is met de jaren waarin de mechanische visserij was toegestaan. Om de kokkelbestanden

opnieuw een kans op herstel te geven is de gehele visserij met ingang van 2002 gesloten:

*This report provides details of the 2002 survey of the cockle (*Cerastoderma edule*) stocks of the Solway Firth.*

The 2001 FRS Solway cockle survey showed that there had been a dramatic fall in the overall biomass since the 2000 survey associated with an increase in cockle mortality from all causes, including fishing by hand gathering.

The figures quoted for landings by their members were: between 500 and 600 tonnes in 1997, 1300 tonnes in 1998, 1500 tonnes in 1999, and nearly 2000 tonnes in 2000. Representing the landings of one faction of hand gatherers these figures suggest that significant extraction had actually taken place before 1999 and that by 2000 the level of removal was approaching the reported landings of the suction dredge fleet prior to the 1992 closure order (Table 1).

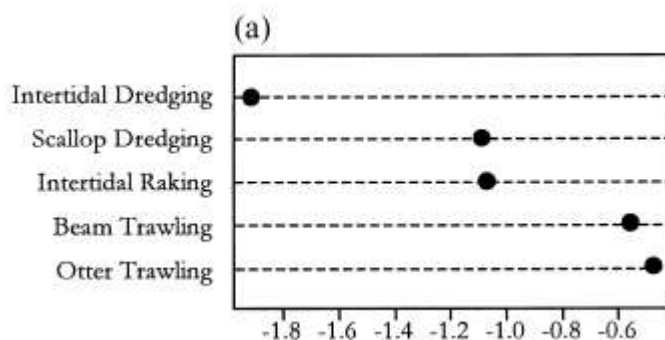
Against a background of widespread decline in the cockle stocks on the larger grounds, an escalation of unrestricted fishing activity, and generally poor recruitment, it was clear that action was required to protect the remaining stocks. As a result the existing order was amended (The Inshore Fishing (Prohibition of Fishing for Cockles) (Scotland) Amendment Order 2001) to extend the prohibition of fishing for cockles within the Solway Firth to cover fishing by any method.

*Bron: FRS Marine Laboratory, Aberdeen Report No 06/02 SURVEY OF SOLWAY COCKLE GROUNDS 2002 T R W Howell, S E B Davis, J W Donald, A Weetman, J Drewery, J Martin, and N Bailey
September 2002*

De ervaringen uit Schotland leren dat handkockelaars wel degelijk in staat zijn om grote hoeveelheden kokkels weg te vissen.

4.2 Gevolgen handmatig kokkelen minder erg dan mechanisch kokkelvissen, maar erger dan boomkorvisserij

Een internationaal team van wetenschappers heeft in 2000 een meta-analyse uitgevoerd over de effecten van bodemberoerende visserij. Tijdens een dergelijke bewerking worden de resultaten van een groot aantal onderzoeken onderling met elkaar vergeleken. Uit de resultaten van de analyse (***A quantitative analysis of fishing impacts on shelf-sea benthos***, Collie, Hall, Kaiser and Poiner, *Journal of Animal Ecology* (2000) 69, 785 - 798, [bijlage 4](#)) blijkt dat de gevolgen van handkockelen (*intertidal raking*) aanzienlijk zijn. Alleen de visserij op Sint Jacobschelpen (*Scallop dredging*) en mechanische kokkelvisserij (*Intertidal dredging*) heeft een grotere negatieve invloed op het ecosysteem.

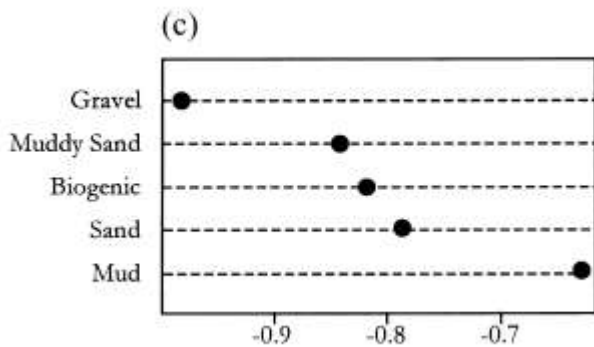
Figuur 2a: negatieve effecten van bodemberoerende visserij. Hoe lager het getal (negatieve as), hoe groter het effect.

Gear type was highly significant, with inter-tidal dredging having the most negative impact, followed by scallop dredging and inter-tidal raking; otter trawling and beam trawling had less negative effects (Fig. 2a).

Modderig zand oftewel slikkig wad is het meest gevoelig voor de negatieve effecten van bodemberoerende visserij.

The most negative impacts occurred in muddy sand and gravel habitats.

Clean sand communities had the most rapid recovery rate following disturbance, whereas communities from muddy sand habitats had the slowest physical and biological recovery rates.

4.3 Slikkige wadbodems zijn het meest gevoelig voor verstoring

In een recent artikel (*Recovery rates of benthic communities following physical disturbance* K. M. Dornie, M. J. Kaiser & R. M. Warwick. *Journal of Animal Ecology* 2003 72, 1043–1056, bijlage 5) wordt verslag gedaan van een experiment waarbij de wadbodem op verschillende schaal-niveau's is verstoord:

The experiment was restricted to the intertidal zone to allow access to sites and accurate manipulation of our treatment areas. The scale of disturbance was chosen to be relevant to fishing impacts that occur both intertidally and subtidally. Such activities would include bait digging, hand-raking, suction-dredging and some forms of trawling.

Ook uit dit experiment blijkt dat slikkige wadplaten (*muddy sands*) het meest gevoelig zijn voor verstoring:

Clean sand communities had the most rapid recovery rate following disturbance, whereas communities from muddy sand habitats had the slowest physical and biological recovery rates. These findings concur with the predictions of a meta analysis of fishing disturbances for similar habitats.

De snelheid van herstel van het sediment is sterk afhankelijk van de snelheid waarmee de bodemfauna terug keert:

However, the rate of sediment infilling of disturbed plots was strongly correlated to the recovery rate of the numbers of individuals within disturbed areas.

De hersteltijd van de weggehaalde bodemfauna bepaalt dus de snelheid waarmee het sediment zich herstelt.

4.4 Hersteltijd na handkoken is sterk afhankelijk van omvang verstoring en aanwezigheid soorten

Uit Engels onderzoek (*Disturbance of intertidal soft-sediment benthic communities by cockle hand raking* MJ Kaiser, G Broad, SJ Hall: *Journal of Sea Research* 45 (2001) 119 - 130, bijlage 6) blijkt dat de hersteltijd na het handmatig vissen op kokkels sterk afhankelijk is van de omvang van de verstoring. De samenvatting van het artikel is:

This study examined the effects of hand raking on the non-target species and under-sized cockles associated with intertidal cockle beds and the effects of size of the patch of sediment disturbed on subsequent recolonisation. Hand raking led to an initial three-fold increase in the damage rate of under-sized cockles compared with control plots. The communities in both small and large raked plots showed community changes relative to control plots 14 days after the initial disturbance. The small raked plots had recovered 56 days after the initial disturbance whereas the large raked plots remained in an altered state. Samples collected over a year later indicated that small-scale variations in habitat heterogeneity had been altered and suggest that while effects of hand raking may be significant within a year, they are unlikely to persist beyond this time-scale unless there are larger

long-lived species present within the community.

Uit het artikel blijkt duidelijk dat het herstelvermogen per soort verschillend is. Kortlevende soorten zijn in staat om zich snel te herstellen, langlevende soorten die zich slecht voortplanten kunnen nog jaren na bevisning afwezig zijn:

The final sampling occasion was 447 days after the third sampling date in the late winter of 1998. Analysis of the infaunal component of the benthic community demonstrated that there were no infaunal differences among treatment and control plots although there were some differences when epifauna were included in the analysis. We conclude that larval settlement during the following summer and natural perturbations through the winter months had altered the small-scale patchiness of the habitat that led to the initial community differences detected on the first sampling occasion.

Thus for intertidal soft-sediment environments, communities composed of small-bodied, motile and opportunistic fauna would seem to be relatively tolerant of physical disturbance and able to recolonise the habitat within 6 months. In contrast, communities that contain large-bodied relatively sessile organisms that recruit infrequently, and those that contain biota that influence the stability of the sedimentary environment (e.g. seagrasses, spionid worms, mussel beds) and represent biogenic habitat will be far less tolerant of physical disturbance and recovery times will be measured in years rather than months.

Samengevat is het effect van zeer lokale verstoring (9 m²) na twee maanden grotendeels verdwenen, terwijl de gevolgen van een ietwat grotere verstoring (36 m²) na een jaar zijn hersteld. Langlevende soorten zijn echter nog niet teruggekeerd. Bovendien is de *small-scale variations in habitat heterogeneity* afgenomen. Juist deze kleinschalige variaties zijn van belang voor de vestiging van schelpdierlarven.

4.5 Samenvatting wetenschappelijke kennis

Er is wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel over de afwezigheid van schadelijke gevolgen indien er sprake is van een kleinschalige verstoring (3 bij 3 meter).

Er is wetenschappelijk gezien redelijkerwijs wel twijfel over de afwezigheid van schadelijke gevolgen indien er sprake is van een grootschaligere verstoring (6 bij 6 meter) in de slibrijke wadplaten ("muddy sands") van de Waddenzee.

5 Nieuw beleid voor de handkokkel-visserij

De Tweede Kamer heeft op 14 oktober 2004 het nieuwe beleidsplan "Ruimte voor een zilte oogst" aangenomen. De handkokkelvisserij met de kokkelbeugel blijft toegestaan:

4.2.11. KLEINSCHALIG CULTUURHISTORISCH MEDEGEBRUIK

4.2.11.1. De handkokkelvisserij

De handkokkelvisserij is een van de oudste vormen van schelpdiervisserij in de Nederlandse kustwateren. De essentie van deze vorm van visserij is dat met handkracht kokkels worden verzameld. Daarvoor wordt de kokkelbeugel of wonderklauw gebruikt. Dit vistuig bestaat uit een hark met daaraan verbonden een zakvormig net. De hark wordt door de vissers door de bodem getrokken. Dit gebeurt wanneer er nog water op de plaat staat. Zand, kleine kokkels en andere organismen spoelen door het net en de grote kokkels worden in het algemeen in een klein bijbootje verzameld.

De handkokkelvisserij wordt beschouwd als een vorm van schelpdiervisserij die zich bij uitstek met de natuurlijke waarden van de Oosterschelde en Waddenzee laat verenigen. Deze beoordeling komt voort uit het feit dat het een kleinschalige visserij op menskracht betreft die door een gering aantal personen wordt verricht. De huidige vergunninghouders voor de handkokkelvisserij proberen zich te verenigen binnen één producentenorganisatie.

De 20 uitgegeven vergunningen voor de handkokkelvisserij worden overdraagbaar. De uitgifte van nieuwe vergunningen wordt overwogen.

Met ingang van 2005 mogen de handkokkelvissers in de Waddenzee jaarlijks tot maximaal 5% van het jaarlijks aldaar aanwezige kokkelbestand oogsten (gerekend in dichtheden groter dan 50 stuks

per m2). Het regime van voedselreservering is aldaar dus omgevormd naar een reservering van 95% van het bestand. Deze begrenzing van de handkooksector heeft tot doel om het kleinschalige karakter van deze visserij te behouden.

De visserij wordt uitgevoerd aan de hand van een visplan dat wordt opgesteld door de nieuwe Producenten Organisatie handkookvisserij, waar alle vergunninghouders zich bij voorkeur hebben aangesloten. Op basis van het visplan wordt beoordeeld of de visserij in aanmerking komt voor een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet

De Minister heeft tijdens het Algemeen Overleg in de Tweede Kamer van 14 oktober 2004 op vragen van Kamerleden geantwoord dat de schaal van de handkookvisserij bescheiden zal blijven:

Handkookvisserij kan worden gehandhaafd. De 5% valt binnen de onzekerheden in de bestandschattingen: in een gezonde situatie is dat gemiddeld dus de hoeveelheid die de handkookvisserij kan worden geboden. Vergunningen zijn gemaximaliseerd. Duurzaamheid wordt nagestreefd door een vangstplafond in de gesloten gebieden en technische maatregelen in de vergunningvoorwaarden, zoals het ontzien van mosselbanken en zeegravvelden. De minister verwacht dat de schaal van de handkookvisserij bescheiden zal blijven.

Bezwaren

1) Uitbreiding vanggebieden is niet beoordeeld.

De handkookvisserij is sinds jaren beperkt tot 1/17 deel van de hoeveelheid kokkels welke door de mechanische kokkelvisserij mochten worden opgevisst. Nu de mechanische kokkelvisserij per 1 januari 2005 is verboden mogen de handkookvisserij overall vissen. Het oppervlakte waarop gevist wordt neemt hierdoor in de praktijk met een factor 17 toe. De zogenaamde 5%-gebieden welke sinds 1999 zijn gesloten om de negatieve effecten van kokkelvisserij te beperken zijn bovendien weer opengesteld.

De vergroting van de oppervlakte te bevissen wadplaten is niet in de passende beoordeling opgenomen. Aangezien handkookvisserij vooral oude kokkelbanken met grote kokkels bevissen, en deze met name aanwezig zijn binnen de gesloten 5% gebieden, is er een negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen te verwachten.

2) Wel effecten op voedsel en aantallen Kanoetstrandlopers

Volgens lid 5.3.1 van de passende beoordeling zijn er geen negatieve effecten op de aantallen Kanoeten te verwachten. De kokkels die worden bevestigd zijn te groot. Uit de best beschikbare informatie (de Engelse studies, bijlage 5 en 6) blijkt dat er wel degelijk sprake is van sterfte onder kleine kokkels en ander geschikt voedsel voor de Kanoet. In de passende beoordeling wordt bovendien uitgegaan van een vangst van 1% van de aanwezige kokkels en het gebruik van maximaal enkele tienden procenten van de Waddenzee:

6.3 Kanoetstrandlopers

In theorie mag, gelet op het Beleidsbesluit, in de Waddenzee een hoeveelheid van $44,51 \times 5\% = 2,23$ miljoen kokkelvlees handmatig worden opgevisst. Gelet echter op de te verwachten bevestiging van een oppervlakte van maximaal enkele tienden van procenten van de Waddenzee en een hoeveelheid van naar schatting maximaal 1% van de totale hoeveelheid kokkels in de Waddenzee ben ik van mening dat er geen sprake is van een significant gevolg voor de kanoetstrandlopers.

De betwiste vergunning maakt een vangst van 5% van de aantallen kokkels in 74% van de Waddenzee mogelijk. De passende beoordeling dient uiteraard van de vergunningsvoorwaarden uit te gaan, en niet van de visserij zoals die tot op heden plaatsvindt. Door de nieuwe vergunning worden immers zowel de oppervlakte te bevissen gebied als de maximaal aan te voeren hoeveelheid kokkels sterk uitgebreid. De passende beoordeling is juist bedoeld om de gevolgen van dit nieuwe "project" te beoordelen.

Samengevat zijn er wel degelijk significante gevolgen voor de Kanoet te verwachten.

3) Passende beoordeling gaat niet uit van de vergunningvoorwaarden

In de passende beoordeling wordt systematisch uitgegaan van een situatie waarbij slechts 1% van de hoeveelheid kokkels wordt weggehaald uit enkele tientallen procenten van de Waddenzee. Door de verleende vergunning wordt het echter mogelijk om 5% van alle kokkels uit 74% van de Waddenzee op te vissen. De passende beoordeling dient uiteraard van de vergunningvoorwaarden uit te gaan.

4) Wel effect op aantallen Scholeksters

Volgens de passende beoordeling is er geen effect op de aantallen Scholeksters:

Het is, gelet op de opgevisste hoeveelheden in het verleden, mede vanwege fysieke beperkingen, onwaarschijnlijk dat er meer dan 1% van de totale hoeveelheid kokkels in de Waddenzee daadwerkelijk zal worden opgevisst met de huidige vergunningen. Echter al zou de maximale toegestane hoeveelheid van 5% daadwerkelijk worden opgevisst dan nog betekent dit dit jaar geen significant gevolg voor de de voedselvoorziening van de scholeksters.

Uit het EVA II onderzoek komt naar voren dat het wegvissen van gemiddeld 7% van de aanwezige kokkels verantwoordelijk is voor een achteruitgang van 12% van de aantallen Scholeksters. Door de betwiste vergunning mag 5% van de aanwezige kokkels worden weggevisst.

Indien een visdruk van 7% tot een achteruitgang van 12% leidt, zorgt het wegvissen van 5% van de aanwezige kokkels naar verwachting voor een achteruitgang van 8.5 % van de aantallen Scholeksters. Naar onze mening is dit een significant effect.

5) Ministerie gebruikt ten onrechte een stolpbenadering

Het ministerie gebruikt bij haar passende beoordeling de zogenaamde stolpbenadering. Hierbij wordt er van uitgegaan dat de ecologische kwaliteit in de gehele Waddenzee gelijkwaardig is. Het ministerie gaat er bovendien van uit dat de visserijdruk nergens boven de 5% uitkomt.

Doordat de aantallen kokkels in de gesloten gebieden bij de berekening worden betrokken is de visdruk in werkelijkheid lokaal vele malen hoger. In theorie is het zelfs mogelijk dat alle kokkels uit het opengestelde gebied worden weggehaald. In het geval van de mechanische kokkelvisserij bedroeg de vangst gemiddeld 7% van alle kokkels in de Waddenzee. Het merendeel van de kokkels is echter in de gesloten gebieden aanwezig. Doordat deze kokkels wel bij de berekening worden betrokken werden in de opengestelde gebieden (= 70% van de Waddenzee) 21% van de aanwezige kokkels weggevisst.

De stolpbenadering is niet in overeenstemming met de ecologische realiteit van de Waddenzee. Door de vergunning is lokaal een zeer hoge visserijdruk mogelijk. Het ministerie heeft deze hoge visserijdruk niet meegenomen in de passende beoordeling.

6) Gebruikte gegevens over aantallen kokkels zijn onjuist

Het ministerie gebruikt bij haar berekening van de aantallen op te vissen kokkels de gegevens uit de kokkelinventarisatie 2004. Deze inventarisatie geeft een schatting van de aantallen kokkels zoals die op 1 september 2004 aanwezig zijn. De vergunning is echter geldig van begin april 2005 tot 1 juli 2005. Door predatie en natuurlijke sterfte in de winter zijn de daadwerkelijk aanwezige aantallen kokkels aanmerkelijk lager. Uit EVA II blijkt dat de gemiddelde wintersterfte 10% bedraagt. Het ministerie dient dan ook uit te gaan van de aantallen kokkels zoals zij begin april aanwezig zijn. Concreet betekent dit dat er naar schatting 44.51 miljoen kilo kokkels - 10 % = 40 miljoen kilo kokkels daadwerkelijk bevisbaar zijn. Indien hiervan 5% mag worden weggevisst is de maximaal op te vissen hoeveelheid kokkels 2 miljoen kg in plaats van 2.23 miljoen kg.

7) Relevante wetenschappelijke literatuur is niet in passende beoordeling opgenomen

De Stichting Wilde Kokkels heeft het Ministerie van LNV als onderdeel van haar zienswijze een aantal relevante wetenschappelijke publicaties toegezonden (zie zienswijze, bijlage 7). Aangezien er in Nederland geen gericht onderzoek naar de effecten van handmatige kokkelvisserij is verricht gaat het hier om de enige en daardoor best beschikbare informatie. Het Ministerie heeft de informatie niet bij haar passende beoordeling betrokken.

8) Geen economische noodzaak om visgebied en aanvoer kokkels te vergroten

De aanvoerprijzen van kokkels zijn sinds het beëindigen van de mechanische kokkelvisserij sterk gestegen. De inkomsten van de handmatige vissers zijn hierdoor toegenomen. Er is dan ook geen economische noodzaak om de aanvoer te vergroten. Bij een hogere aanvoer dalen de prijzen immers. Vergroten van het visgebied en de maximaal aan te voeren hoeveelheden kokkels leidt niet tot een stijging van het inkomen, maar wel tot een vergroting van de ecologische schade.

Samengevat is de Stichting Wilde Kokkels van mening dat de verleende vergunning in strijd is met de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn, de Algemene Wet Bestuursrecht, de Natuurbeschermingswet en de Planologische Kernbeslissing Waddenzee. Wij verzoeken u dan ook om ons bezwaar toe te kennen en de betwiste vergunning weer in te trekken en te vervangen door een vergunning waardoor de handkokkelvisserij wel goed gereguleerd wordt.

Met vriendelijke groet,

Martijn de Jong

Voorzitter

Lenze Hofstee

Penningmeester

Stichting Wilde Kokkels

Postbus 41139
9701 CC Groningen

info@wildekokkels.nl